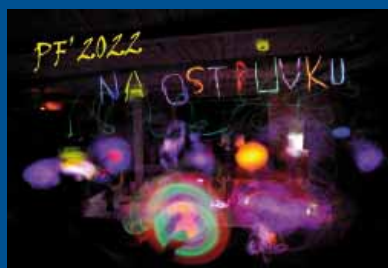
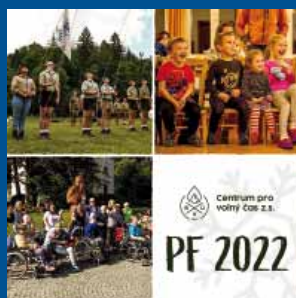

TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

LEDEN 2022

P.F. 2022

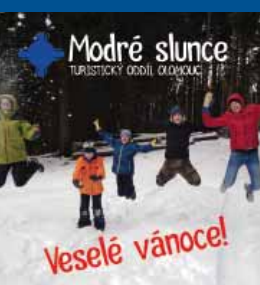

foto: Tom Weicht

leden 2022

OBSAH

str. 4	Tři Mikulášové, čerti, andělé, <i>Tom Weicht</i> Jak jsme pekli cukroví, <i>Soňa Rokytová</i>
str. 5	Dakotské Vánoce, <i>Kača Hurtová</i> , Mikuláš, <i>Zuzana Horáková</i>
str. 6	Podzimky, <i>Honzík Matýšek</i> , Lovosická vánočka, <i>Karolína Schejbalová</i>
str. 7	Kadeti na Sněžce, <i>Jan Hanuš-Karbous</i>
str. 8	Vánoční akce roudnických tomíků, <i>Vratislav Florián-Hroch</i>
str. 9	Vánoční trojdenka, <i>Ivan Šimůnek a Pavel Boček</i>
str. 10	Vánočka, <i>Klára Pěnkavová</i> Letem skřítčím světem, <i>Marie Hörlová</i>
str. 11	Vánoční výprava Sluniček, <i>Pája Šibravová</i>
str. 12	Proč prší <i>Jiří Černer</i> Závody na sněhu, <i>Karel Popel</i>
str. 13	Podzimní prázdniny s Malým princem, <i>Pája Šanderová</i>
str. 14	Veverkovské tradice, <i>Matěj Chour</i> , Drakiáda, <i>Hana Paňáková</i>
str. 15	Kulaté výročí ostrožských turistů, <i>Luděk Hrachovský</i>
str. 16-17	Osm let se Světlouškou, <i>Karolína Žampachová</i> , <i>Anežka Klabanová</i> ,
str. 18	Kamenka, <i>Mojmír Nováček</i>
str. 19	Brigády na Polaně a na Kusalínu, <i>Jirka Homolka</i>
str. 20	Týpí jako domov, <i>Martin Pejša</i>
str. 21	Mikešovo nožobraní, <i>Jiří Lukeš</i>
str. 22-23	Eurorando, <i>Petr Teringl</i>
str. 24	Tuři a Vrtule, <i>Soňa Rokytová</i> Tříkrálová Okoř, <i>Tomáš Novotný</i>
str. 25	Co bylo, <i>Tomáš Novotný</i>
str. 26	Ohlasy
str. 27	FunTOM

Vánočka

Hned zkraje Tomíka, kterého právě čtete, píší naši vedoucí o několika vánočkách. Vánočních výpravách, abychom si rozuměli.

Vzpomínky na vánoční výpravy se pěkně čtou. Tady v našem občasníku, na webu i v mailech na toto téma. Pokud bych se držel kulinářství, občas si někdo posteskl, že na výpravách chyběly ingredience. Že ta malá mrcha, jejíž jméno se nám už ani nechce vyslovovat, ubrala přeci jen tomu či onomu oddílovému podniku šťávu. Případně že někomu opravdová vánočka na vánoční výpravě tolik nejela proto, že ho covid před časem připravil o chuť a ona se mu ještě v plné síle nevrátila.

Zajímavé vánoční výpravy se ale konaly všude po republice. Povedly se, malí i velcí na nich prožili pěkné chvíle s partou a s dobrým programem. Možná na té vánočce opravdu někdy chyběly křupavé mandle, ale rozinky, rozinky tam byly určitě.

Pokud by někomu malůvka rámuující můj úvodník připomínala spíše lano spletené z mnoha provazů, taky dobře. Síla a soudržnost v oddíle? Ve spolku? Lépe se to píše než uskutečňuje. Už druhý rok nás situace (příroda, Prozřetelnost, sled okolností – jak kdo chce) prověřují víc, než bychom si zasloužili.

Tu a tam se nějaký pramen překroutí a praskne. Ale celek je myslím pevný. Zatím drží.

Vážené vedoucí, milí kolegové,
přeju Vám dobrý a zdravý rok 2022

Tomáš Novotný

Tři Mikulášové čerti andělé

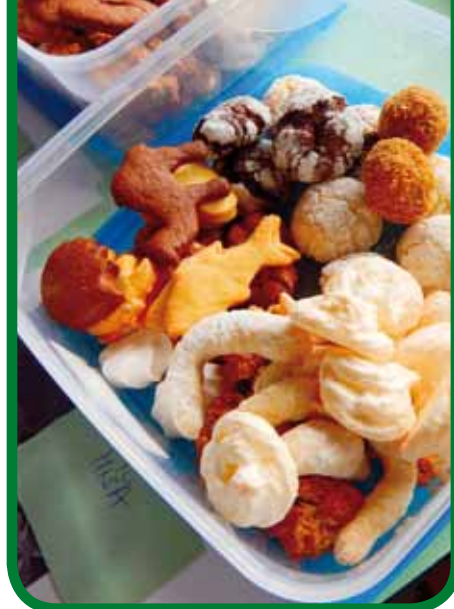
Přátelé, víte, co má takový svatý Mikuláš práce? Šestého prosince má svátek, ale večer před svým svátkem běhá po mladších kamarádech, klucích a holkách, aby je všechny obdaroval. A co toho po celé zemi má! No a teď si představte, že v Opavě náš oddíl KADAŮ má 70 dětí. No to je doslova dřina!

Takže jsme mu trochu pomohli a do opavských ulic jsme „vyslali“ Mikuláše rovnou tři a s nimi i po třech čertech a třech andělcích. A jak jim to slušelo! Cho-

dili pěšky, jezdili auty, někdy i litali, aby všechno stihli. To bylo veselí, ale také obav a básniček, říkanek a písniček a pro každého něco měli. Dokonce s originálním KADAŮ obrázkem

Nadšení byli nejen kluci a holky, ale svou radost z návštěvy neskrývali ani rodiče. Svatí Mikuláši, díky Vám všem moc, že jste na nás nezapomněli! Navštívili jste dobrou partu!

Tom Weicht,
TOM KADAŮ, Opava

Jak jsme pekli cukroví

V sobotu 18. prosince si každý přinesl do klubovny alespoň jedno těsto na vánoční cukroví, válečky, formičky a recepty. S chutí jsme se vrhli do válení těsta a vykrajeování.

Upekli jsme dva druhy slepovaného cukroví, kokosové a vločkové pusinky, perníčky, vanilkové rohlíčky, ořechové trojlístky, čokoládové a kokosovo-citronové crinkles, sádlová kolečka a vyváleli i jedny nepečené ořechové kuličky. Celá klubovna voněla sladce po cukroví. Upečené cukroví jsme rozdělili do krabiček a odnášeli si domů jedenáct druhů cukroví i s recepty.

Soňa Rokytová,
TOM Tuří, Olomouc

Mikuláš

Po roce opět nastal čas, kdy vyrazil do ulic Mikuláš společně s anděly a čerty. Letos jsme měli tu čest, že zrovna ten náš kamínkovský Mikuláš byl pozván i 4. prosince 2021 do kostela sv. Jiljí v Chropyni, kde mohl společně s anděly obdarovat chropynské děti.

Následující den jsme se vydali na obchůzku k dalším dětem. Čerti opět letos neuspěli a vrátili se do pekla s nepořízenou. U nás v Chropyni totiž žijí samé hodné děti, a i když občas zazlobí, tak čerty společně s Mikulášem obměkčí krásnými písničkami nebo básničkami. A aby to nebylo jen tak, podepíší mikulášský slib, který zůstává rodičům. Ti tam mají i kontakt přímo do pekla, kdyby se náhodou slib porušil. Děkujeme všem, kteří si pozvali naše družiny, a budeme se těšit opět za rok.

*Zuzana Horáková,
TOM Kamínek, Chropyně*

Dakotské Vánoce

Pořádat oddílovou akci na vrcholu další covidové vlny není rozhodně lehký oříšek. Dokázali jsme ho rozlousknout, tradiční vánoční akce nám neunikla. S trochou snahy lze připravit akci bezpečnou, kdy se pak vedoucí týden nepotí strachem, zda mu někdo zavolá s pozitivní nepříjemnou zprávou...

Chalupou v Krasné Lípě celý víkend zněly koledy, vonělo cukroví a vánočky, bramborový salát a klobásky. Nechyběly vánoční tradice a nadílka dárků natěšeným tomíkům.

Bylo nám líto oddílových kamarádů, kteří museli zůstat doma. Ale když jde online dělat schůzka, tak proč ne i nadílka! Přes obrazovku jsme si zamávali, zanotovali, pohovořili a snad jsme tak přenesli alespoň kousek atmosféry k nim domů. Vánočním víkendem jsme zakončili kalendářní rok 2021 a už se těšíme na akce a výpravy v roce novém!

*Kača Hurtová,
TOM Dakotí, Česká Lípa*

Podzimky

na život a na smrt

Co může být lepší než prožít tábor se skvělou partou a u toho slavit tak krásný svátek jako je Día de los muertos? Nic? Možná je lepší otázka, co by mohlo být horší. Například zemřít. Nebudu vás napínat. Přesně tohle se stalo. Jistě, má to svoje nevýhody. **Například nemůžete jíst, protože vám stejně všechno jídlo propadne kastro.** Ale výhodou toho všeho je ten překrásný svět mrtvých. Samá hudba, barvy a také spousty vtipů spojených s kostmi...

Dobře, ale možná si říkáte: „Vždyť to zatím zní všechno vcelku skvěle.“ To ano, dokud na vás lidé ze světa živých vzpomínají. Pokud zapomenou, vypaříte se stejně jako fotky na vašem pomníku. Když začnou zapomínat, jedinou vaší nadějí, že se

vrátíte do světa živých, je kámen vzkříšení. Tenhle kámen se nevalí jen tak někde na poli. Naopak je roztříštěný na několik částí, které se mohou nacházet kdekoli ve světě mrtvých. Spousty občanů světa mrtvých si myslelo, že je to nemožné. Dokud jsme je všechny nenašli.

No dobře, možná si teď říkáte: „Mám všechny kusy kamene vzkříšení a co teď, mám si z nich udělat sekeru nebo co?“ Skoro jste se trefili! Musíte vykonat velmi komplikovaný rituál, a tím se vrátit do světa živých. I když je svět mrtvých nádherný, ještě nádhernější je svět živých. A proč, ptáte se? Protože ve světě mrtvých vám docela vyhládne.

*Honzík Matýšek, 12 let,
TOM Mravenci, Příbyslavice*

Lovosická vánočka

Letos se po roční pauze opět uskutečnil oblíbený pochod na Lovoš nazvaný **Lovosická vánočka**. Akci pořádají místní tomíci pro další oddíly i veřejnost. Zúčastnilo se kolem 150 lidí.

Již tradičně první sobotu v prosinci odstartovala událost, která se pro mnohé mladé turisty stává nezapomenutelnou. Tématem pro 29. ročník se stal Pán prstenů. Účastníci tak měli možnost na vlastní kůži poznat, zač je toho ve Středozemí loket.

Na trase nemohl chybět zlý správce, který, jak známo, dává potěžkat svůj měsíc a nechává lidi hádat, kolik v něm je peněz. Záhy po setkání s ním čekala skupiny návštěva vyhlášeného hostince U Skákavého poníka. Zde všichni spočinuli před blížící se bitvou, která, jak později na vlastní kůži poznali, byla nelítostná.

Přeživší pak vyplnili oblíbený Srandatest. Na vrcholu na ně číhal Glum, který jim položil hádanky. Toto byl poslední úkol pro účastníky. Nyní je čekala zasloužená vánočka, pamětní list a turistická vizitka. Kdo chtěl, mohl se zdržet a ohrát v chatě, ostatní se vydali dolů. Tradiční vy-

hlášení výsledků na terase neproběhlo, a tak se umístění jednotlivé oddíly dozvěděly o den později.

Celou akci doprovázelo mrazivé počasí a sněh. Jelikož se vše vydařilo, můžeme s potěšením očekávat 30. ročník, který se uskuteční první sobotu v prosinci nadcházejícího roku.

*Karolína Schejbalová,
TOM Vejři,
Lovosice*

KADETI na Sněžce

Jak dlouho že Kadeti nebyli na Sněžce? To je už pěkná řádka let. A při tom to máme 40 km vzdušnou čarou od naší vodácké základny na Špince. A tak bylo o cíli výpravy rozhodnuto. V pátek po škole nakládáme káru, loučíme se s rodiči, a už nás odváží náš bílý autobus s modrým delfínkem směr Krkonoše. Chata Orlice v Horní Malé Úpě je dobrý výchozí bod k sobotnímu dobytí naší nejvyšší hory.

Za mrazivého, skoro už zimního rána skupina dětí s batůžky s nejnutnější výbavou, v doprovodu vedoucích, začíná ukrtovat první výškové metry dnešní expedice. Postupně se zbavujeme vrstev oblečení.

U Jelení boudy se na nás přes mraky začne usmívat i sluníčko. Vystoupáme po kamenných schodech. Na hřebeni objevujeme první letošní sníh. To víte, že jsme si nenechali ujít velkou koulovačku!

Půl hodiny po poledni stanuly kadetské pohorky na metě 1603 m.n.m. Výš to už u nás nejde. Ani chladný krkonošský

vítr nezabránil udělat si vrcholovou fotografii v oddílových tričkách, pak rychle obléknout, rozhlédnout se po kraji... a už klesáme přes Růžohorky do herní krajiny PECKA. Tam prolézáme všechny úžasné dřevěné „prolejšky“, kloužeme se a hrajeme si.

Pohládíme si bříška malým, trochu pozdějším obědem a vyrazíme směr Spálený Mlýn. Večer utápaní, unavení, špinaví, ale šťastní doklopýtáme zpět na chalupu. Kdo by si myslel, že jsme hned po večeri šli spát, je na omylu. Jen co jsme si trochu odpočali, zahráli jsme si několik her a dokonce na nás přišli i upíři. I když jsme tentokrát neměli v rukách pádla, víkendová výprava se moc povedla a dojít na Sněžku pěšky, to byla pro mnohé malé Kadety dosažena jedna další meta.

Jan Hanuš-Karbous
TOM Kadet,
Červený Kostelec

Vánoční akce roudnických tomíků

...začaly vlastně hned prvního prosince. Jíta vymyslela pro naše děti speciální adventní kalendář. Všichni vedoucí se aktivně zapojili a postupně si zamluvili všechny dny pro tento kalendář. Každý den byla někde ve městě, či někde v obchodě, ba i na úradě schována plechovka „adventní skrýše“ plná různých sladkostí a také listinka pro podpisy hledačů. Indicie a nápovědy ke schránce byly zveřejněny většinou ten den ráno na aplikaci WhatsApp v naší skupině „tomíci“, a to formou fotografie místa úkrytu nebo souřadnice či jiným popisem. Jedna ze schránek byla ne náhodou i na Lovoši a jedna i na Řípu. Celá tato adventní akce byla přijata s velkým nadšením, ale nakonec je mezi hledači jen polovina dětí z oddílu... přece jen je asi zima nebo mají děti jiný program.

Velkou akcí, která věští přicházející Vánoce, je bezpochyby **Lovosická vánočka**, kterou pořádají lovosičtí tomíci Vejři. Vloni nebyla, zvítězil covid.

Zato letos jsme si **vánočku** náramně užili. Tématem byl Pán prstenů. My jsme tentokrát postavili tři družstva a dvě stanula na pomyslné bedně. Z covidových důvodů se společné vyhlášení nekonalo. Naši si odnesli první a třetí místo (a vlastně ještě čtvrté bramborové), což byl velký úspěch. Navíc ten den zrovna nasněžilo, bylo slabě pod nulou, tudíž byla pohádková cesta na Lovoš romantická a hlavně bez každoročního „blátivého“ úseku.

Další naší akcí je **Vánoční dílna**, letos zaměřená opět na výrobu, pečení a pak i zdobení perníčků. Vyrábíme i barevná a voňavá mýdla. Velkou novinkou bylo dolepování barevných třpytek na skleněné vánoční ozdoby. Opět se zapojila většina našich vedoucích, kteří dětem velmi pomáhali. Všechny výrobky si potom děti (s naší pomocí) dárkově zabalily. Tím měly hotový vánoční dárek pro své nejbližší.

Poslední předvánoční schůzka oddílu proběhla v klubovně. Předali jsme si dárky, ochutnali vánoční cukroví a společně si zazpívali tradiční vánoční koledy. Pro zájemce zde byl nový nástěnný oddílový kalendář a nová kolekce oddílových triček, mikin či vest s vyšíváním logem našeho oddílu.

A jelikož máme klubovnu přímo u řeky Labe, **pouštěli jsme na závěr schůzky po řece skořápkové lodičky**. Zhodnotili jsme rok 2021 jako velmi úspěšný i přes to, že v prvních měsících jsme se nemohli ani scházet.

Vratislav Florián-Hroch,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem

Vánoční trojdenka

Je tu prosinec letošního, tak trochu opravdu podivného, roku, a my, ač jsme se hodně strachovali nakonec opravdu pořádáme **Vánočku - tradiční trojdenku**.

Oba oddíly, Světlušky a Táborníci z Prahy jely společně na Šumavu, na skautskou základnu Bílý Orel, která je prostě ideální. Covidová opatření jsme nastavili, pár dětí bohužel „neprošlo“ ale jdeme do toho a jedeme. No a jak to vlastně o tom víkendu bylo?

U SUDOPU se nás do autobusu nakonec směstnalo něco přes padesát a vyjeli jsme. Po zdoluhavé cestě s jednou čůrací zastávkou jsme nakonec až nahoře. Leží zde pár centimetrů sněhu. Po večeri z vlastních zásob proběhla ve společenské místnosti hra zvaná „seznamovací střilečka“ a pak ještě několik dalších, při kterých se dle věku odchází na kutě.

Starší pak hráli Kulíškovu hru a v kuchyni se připravovalo jedno z překvapení na zítra – perníčky ve tvaru Pikachu. Ráno začalo pěkně zoztra a úvodem do tématu. Rozcvičku vedl Ash, Pikachu a ještě několik dalších pokémonů. Je tu rozdělení na týmy podle druhů (vodní, zemní,...) a hlavně samozřejmě každý dostává svůj, zatím prázdný, pokeball.

Dopoledne obcházelo šest týmů stanoviště v blízkosti chalupy a získávalo své první pokemony: Některé hry byly běhací, jiné více na přemýšlení, každopádně na bodování promítaném na zeď se skóre začalo zvedat... Také jsme chvilku bobovali na sjezdovce hned u chalupy.

Odpoledne byla venkovní stanoviště pouze tři a na nich se vždy dva týmy utkávaly v následujících soubojích: piškvorky, šátek za zadkem, karimatkou přes čumák. Mírně se oteplilo, foukalo a klouzalo, takže zpět se vrátili všichni mokří (a taky trochu pomlácení), tak dostali polévku.

Přípravy na slavnostní večer proběhly hladce. Je třeba vyčlenit umírněné typy a vyrobit s nimi papírové ozdoby s pokemony (foukací fixy jsou bezva vynález) a dozdobit perníčky. Ostatní (tedy většinu)

je třeba zaměstnat v herní místnosti, kterou je nevytopená půda, nějakou hrou, při které se trochu unaví, ale nepřizabijí.

Pak už jsme zasedli v jídelně k řízků s brkaši, Brambi s Bobkem nám popřáli do nového roku a taky dobrou chuť. Přezpívali jsme pár koled a došlo na dárky. Rozdávání se vždycky trochu protáhne a zbyde po něm společenská místnost plná obalů.

Večer byla diskotéka, *hádej co jsi* (samolepka na čele), *obíhačka* (i po tmě, se

svítícím míčkem, který dostali kluci) a postupný odsun do postele. Venku spíš pršelo a se zítřejším bobováním to nevypadalo moc nadějně.

Naštěstí někdy před ránem začalo mrznout, a tak po snídani můžeme vyrazit na sjezdovku. Jezdilo se individuálně na vlastním, hromadně na několika bilboardech, proběhla soutěž o nejpočetnější skupinu na jedné plachtě, soutěž o nejlepší skupinovou choreografii, no prostě se jezdilo. Asi půl hodinku před obědem postavil někdo skokánek a já byl rád, že nemáme více času. Nejdelší skoky měřily okolo šesti metrů, což na bobech vybavených tyčkou uprostřed není při dopadu zrovna nejbezpečnější...

Někteří měli zabaleno už od rána, jiní dobalovali až po obědě. Hlavně se ale uklízelo, luxovalo, vytíralo a umývalo. Jako obvykle, zabralo dost času hledání

majitelů nepodepsaných ponožek, rukavic, oteplovaček, čepic...

Po vyhlášení a rozdání odměn (všichni placka, vítězové polštářek) už všichni sledovali osudy Pikachua promítané na zeď ve společenské místnosti a vyčkávali na příjezd autobusu. Ten dorazil asi s půlhodinovým zpožděním, které jsme si udrželi až do Prahy.

Ivan Šimůnek-Bobek
a Pavel Boček-Nemo,
TOM Táborníci a Světlušky, Praha

Vánočka

Na tradiční **vánoční výpravu**, alias **Vánočku** jsme vyrazili po dvou letech konečně doopravdy, ne jen online, a to do Mukařova.

Konečně jsme doputovali v naší cestě kolem světa na Severní pól. Místním skřítčkům jsme pomohli připravit Vánoce - ponožku, krb, ozdoby, stromek, cookies a bramborový salát. Nechyběl závod na vlastnoručně připravených saních, posezení u krbu, zpívání koled, představení pro vedoucí, tradiční slavnostní poutnická večere a předávání dárků.

*Klára Pěnkavová-Pěnkava,
TOM Poutníci, Praha*

Letem skřítčím světem

Letošní podzim a zimu jsme si chtěli společně co nejvíce užít. A protože nám v hlavě pořád blikala kontrolka, aby nepřišel lockdown, naplánovali jsme kromě klasických výletů a schůzek v klubovně na každý měsíc víkendovou výpravu.

Zůstali jsme u nás na západě. Střechu nad hlavou nám poskytly skautské klubovny. Nejprve v Horní Bříze a měsíc poté v Kralovicích. Zpestřením nám byla prohlídka Mariánské Týnice, obarvení hlav nebo promítání fotek současných i z doby založení oddílu.

Na začátku prosince jsme se těšili do Nepomuka. Předpověď byla sněhová, tedy ideální předpoklad pro parádní zimní akci. Jenže... každým dnem se situace měnila - někdo má karanténu, jiný je nemocný, někoho rodiče nepustí, tihle jedou na lyže a ten nestihá učení. Navíc covid začal uzavírat celé školy. Raději neriskujeme a akci s noclehem odkládáme na jaro a dáváme stopku i posledním třem předvánočním schůzkám v klubovně.

Scházíme se až na vánoční venkovní oddílovce. Všude krásně bláto, ideální pro čerpání vánoční atmosféry. To nám ale nevadí a jdeme ozdobit stromečky zvířátkům do lesa. Po cestě máme několik zastavení podle jednotlivých zemí a dozvídáme se, jak se u nich slaví Vánoce.

V Americe si zkusíme zajezdit jako Santa se soby, v Rusku nás zmrází Děda Mráz a v Austrálii na pláži stavíme sněhuláka z písku - pískuláka. Písku je málo, tak každý staví, z čeho se dá. Den zase nějak moc rychle utekl, a tak závody na košťatech s italskou Befanou už nestíháme. Musíme totiž zpátky do Čech k nám na náves, kde pod stromečkem čeká velký balík s nápisem „Skřítci“ a v něm pro každého skřítkovský hrneček. Děkujeme Ježíšku!

Marie Hörlová-Máda,
TOM Skřítci, Plzeň

Vánoční výprava Sluníček

Druhou prosincovou sobotu měly členky oddílu Sluníčka sraz v Otrokovicích na nádraží. Všechny se již těšily na pořádný výlet.

Když jsme se pohodlně usadily ve vlaku, byla nám předána první šifra a k ní i dopis, ve kterém jsme se dozvěděly, že jedeme hledat tajný recept. Hned po dopise jsme se vrhly na luštění šifry, která nám ale moc dlouho nezabrala. V šifře byly souřadnice, které nás nasměrovaly na Janův hrad. Takže nám nezbývalo nic jiného, než vystoupit ve Vizovicích a vydat se na cestu. Po cestě jsme potkaly pár kopců, ale taky krásných výhledů na zasněženou krajinu. Po příchodu na místo jsme se pořádně občerstvily. Čekala nás další šifra.

Vyšel nám další cíl cesty – Spletený vrch. Zase jsme vyrazily, odpočaté a plné energie. Ze začátku jsme šly hlavně z kopce, horší byla část, kdy jsme vyšly jeden kopec a za ním byl hned další. Motivace byla však silnější a my jsme se dostaly až nahoru! Tam jsme zase nabraly síly a hned se pustily do poslední šifry. V ní se psalo, že naše poslední zastávka bude rozhledna Doubrava. Cesta tam už nebyla moc dlouhá, ale zato jsme si vyšláply pěkně prudký kopec.

U rozhledny jsme dostaly zasloužený recept na slavné Lóri sušenky a příslib, že když to stihneme, tak se zastavíme v čokoládovně! Cesta z kopce byla rychlá, jeli-

kož to některé z nás to vzaly dolů po zadku. Málokterá vyvázla bez modřin. Problém ale nastal ve chvíli, kdy jsme se nemohly napojit na zelenou značku a musely se prodírat pěkným houštím. Jak jsme později zjistily, značka byla totiž zarostlá a nevíme, jestli dopadly hůř ty stromy nebo my.

Jakmile jsme cestu zase našly, tak už to bylo rychlé. Vedla prakticky pořád z kopce dolů. Asi poslední čtyři kilometry jsme už myslely jenom na tu horkou čokoládu, které jsme se nakonec i dočkaly! Cestu zpátky vlakem si ani moc nepamätujeme, jelikož jsme jí polovinu prospaly...

Na nádraží jsme se rozloučily a utíkaly se domů zahrát! Děkujeme vedoucím, že s námi i přes malou účast vyrazily, protože to byla opravdu vydařená akce!

Pája Šibravová,
TOM Sluníčka,
Otrokovice

Proč prší

Proč prší? Zajímavá otázka a velmi zajímavé téma k uskutečnění dlouhodobého programu při činnosti tomíků.

Pustili jsme se do tohoto tématu s podporou **tandemového projektu šablon**.

Téma počasí bylo v šuplíku plánovaného programu již dlouhá léta, ale nějak se na něj stále nedostávalo. Na začátku letošního školního roku jsem si říkal, co naplánavat, aby to bylo na dlouho a tomíky to chytlo. I když jsme měli léto plné zábavy a zajímavých výprav bylo potřeba tomíky motivovat do činnosti a to se nám díky tomuto programu povedlo.

Tomíci se během několika tematicky zaměřených schůzek dozvěděli, že počasí je celkem složitá záležitost a že to vlastně není jen o tom, že se řekne například „prší“. Nejdříve jsme se seznámili s přístroji na měření počasí. Tímto krokem jsme již počasí začali dělit na jednotlivé části a poznávali co vše jej tvoří a co se dá pozorovat a měřit.

Překvapením pro tomíky bylo to, že hlavní součástí vlhkoměru může být lidský vlas, prý nejlépe ten blondatý. Pro nejmenší byl zajímavý teploměr se dvěma stupnicemi. Tomíky jsme též seznámili s korouhvičkou, dnes již trochu zapomenutým nástrojem na nejjednodušší měření směru a i rychlosti větru.

No a nakonec jsme si pořídili elektronickou meteostanici, která umí změřit převážnou většinu těchto atmosférických jevů a převést je do digitální podoby. A jak tomíky s tímto tématem nejlépe spojit než jim naměřená data díky aplikaci poslat na jejich telefon.

Montáž meteostanice zavedla tomíky na střechu klubovny. Měli jedinečnou šanci se na střechu podívat a rozhlédnout

se po okolí. Nadšení z této aktivity bylo neskutečné. Naši výpravu na střechu jsme využili k výkladu o umístění meteostanice, co a jak měří, ale také jsme si popovídali o pohybu Slunce po obloze, tedy respektive o pohybu Země kolem Slunce.

Samozřejmě jsme byli velkou atrakcí pro mnoho diváků, neboť naše klubovna je uprostřed městské panelové zástavby.

Téma projektu nás také zavedlo na vrchol Milešovky, nejvyšší hory Českého středohoří. Na jejím vrcholu se nachází **observační** a data na ní změřená slouží k předpovědi počasí. O činnosti observatoře a pozorování počasí nám vyprávěl pan RNDr. Petr Zacharov, Ph.D..

Téma počasí nás bude provázet ještě dlouho, a to i díky naší meteostanici. Nejvíce se můžeme dozvědět vlastním pozorováním.

*Jiří Černer-Červenáček,
TOM Stopaři, Jirkov*

Závody na sněhu

Navzdory nepříliš příznivé epidemiologické situaci se na konci listopadu konalo v Rožmberku nad Vltavou první klání sezony 2022 v turistických závodech pro Plzeňský kraj. Šlo o úvodní podnik třídního seriálu krajského poháru, soutěžilo se ovšem netypicky na jihu Čech v Rožmberku nad Vltavou, kde našli pořadatelé a závodníci z TOM Šikulové Kralovice na dvě noci azyl v nové a parádně zařízené základně Asociace TOM.

Covid nekompromisně zasáhl do oddílových řad. Z důvodu nákazy nebo nařízené karantény chybělo několik organizátorů i původně přihlášených závodníků.

K Vltavě výprava vyrazila v pátek večer a sobotu si zpestřila krátkým výletem do

Podzimní prázdniny s Malým princem

Po roční odmlce jsme se s oddílem vydali na podzimní prázdniny na naše nejoblíbenější místo. Tím je pionýrská základna Kratizna, která se nachází nedaleko obce Hodice a Třešť. Letošní podzimky probíhaly za přítomnosti Malého prince. Ten se špatně staral o svoji planetu, kterou přerostly baobaby a zničily ji. My jsme mu slíbili, že pro něj postavíme a zabydlíme planetu novou.

Za naši snahu nás Malý princ zavedl na různá místa galaxie, kde jsme se potkávali se zvláštními lidmi. Jednou jsme potkali pijana, kterého jsme zbavili závislosti na alkoholu. Na další planetce na nás čekal král a ten nám celé dopoledne rozdával rozkazy. Také jsme se učili, jak být spolehlivým lampářem.

S postupem času děti hltaly každý dialog ze světoznámé knihy a těšily se na další zapeklitý úkol. Námět naší hry měl počátek v deskové hře Malý princ. Na jejím konci jsme sestavili planetu a zároveň jsme tak měli znázorněný bodový zisk pro jednotlivé oddíly. Na tu nejlepší planetu ze všech se Malý princ odstěhoval. Ale než tak učinil, všechny děti obdaroval knihou Malý princ i s věnováním: „Ať tě hvězdy provázejí.“ Děti se pak po splnění tohoto nelehkého úkolu mohly v klidu v pondělí vrátit do školních lavic a my dospělí, které zajímají jen čísla a fakta, do práce.

okolí Vyššího Brodu. A pak přišlo ke slovu závodění. Situaci nečekaně zkomplikovalo počasí - už od pátku ležel v Rožmberku sníh, který v neděli vydatně přibyl: od rána hustě sněžilo, na trati bylo místy přes deset centimetrů čerstvé pokrývky a teplota spadla na cca -2°C.

S netradičními podmínkami (třeba hledání bílých fáborků na bílém pozadí) se všichni popasovali statečně a na první adventní neděli stylově na sněhu zahájili novou soutěžní sezonu. Diplomový ceremoniál proběhl po závodech v teple a suchu základny, medaile pak převzali závodníci o den později v tělocvičně ZŠ Kralovice.

Karel Popel,
TOM Šikulové, Kralovice

Pája Šanderová,
TOM KUK Atlantik,
Lelekovice u Brna

Veverkovské tradice

Rok s rokem se sešel. Opět jsme tiskli vánoční zpěvník: dlouho do noci a v potu tváře. Jedná se o dlouho očekávaný dárek pro každého člena oddílu. Dostane ho pod stromček, i s vlastní táborovou fotkou.

Ovšem nejde o pouhopouhý zpěvník. Najdete v něm i seznam všech členů oddílu s číslovkou vyjadřující dobu členství, doplňovatelný přehled oddílových zkoušek, slova ohnivců k závěrečnému táborovému ohni, ale hlavně jsou zde fotky ze všech akcí uplynulého roku, pěkně měsíci po měsíci.

Je to vždy strašlivý tvůrčí boj. Probíhá ve chvatu a na poslední chvíli, ale rozhodně stojí za to. Proč? Odpověď je jednoduchá: víme, že nejsme schopni udržet klasickou kroniku. Díky zpěvníku se vždy můžeme ohlédnout za daným rokem, akcemi, výpravami i s přáními, která jsme měli a dokázali si je vyplnit. Jeden rok to

byla oddílová dodávka, další rok táborové vybavení a loni třeba oddílová jurta - naše klubovna. Radujeme se znovu, zpětně.

A proč to vlastně píšu? Takovéhle zpěvníky si tiskneme už téměř deset let. Je to tradice, která sice vznikla spíš náhodou, ale všichni se na nový zpěvník hrozně těší. Je to zvyk, který dělá oddíl unikátní a dává dětem vzpomínky. A to je třeba. Mají pak k sobě zase o kousek blíže.

Zakládejte tradice, zkoušejte to. Něco vám vyjde, něco ne. Jsou to ale krásné pokusy. Je to úsilí navíc, které se vám vrátí.

Nám se vyplatilo – už se nemusíme potit nad kronikou nebo marně vzpomínat, co má Sever, zapalující oheň v tichu posledního táborového dne, vlastně povídat. I to se někdy hodí!

Matěj Chour,
TOM Veverk,
Brandýs nad Labem

Povedená akce proběhla 28. října na sokolském stadionu u záměckého rybníka. Děti s rodiči přišli s různými druhy draků. Vítr nám napřed nechtěl moc foukat a drakům se do létání taky moc nechtělo, ale když se konečně rozfoukal, draci se vznesli k oblakům. Závěrem proběhlo vyhodnocení jednotlivých draků - letec, obr drak, mini drak, dráček oráč, krasavec... Děti dostaly pamětní listy a sladkou odměnu. Na ohni, který plápolal opodál, si všichni mohli opéci přinesené špekáčky.

Moc děkuji všem kamínkům, kteří se na této akci podíleli.

Hana Paňáková,
TOM Kamínek, Chropyně

ÚPLNĚ LEVEJ

(POKÁČ)

G H T C G D / D G
Můj máma vždycky říkala, a je to masový muž, vždycky říkal, tyne, neboj do ruky ten nůž. Ale já ho nikdy neposlechnu, a máš do ruky vzal, a brudšně se celý poťelal.

Moje máma vždycky říkala, když skáče u plotny, synáčku můj drohý, prosím nechod' pomoci mi. Ale já ji pomoci šel, a jí to ledo na nervy, poč' jsme pak vždycky museli jít z konzervy.

C G D E H C G D G
R: Tak se lásko prosím nehněvej, za to že jsem úplně levej, byl jsem a budu vždycky, na všechny praktický činnosti. Zato jsem však dobrák od kosti.

Vzpomínáš si jak jsem skládal skřítku z lík, ten večer poprvý jsme spolu

sanítkou jeli. Nebo jak jsem tenkrát řek, že kuchyt vymaluju nám, ten večer poprvý jsem sanítkou jel sám.

Vzpomínáš jak jsi chtěla přibít počku, ta doleď na zdi drží s kusem mýho malíčku. Nebo jak jsem tenkrát šel, že ten kusť opravím, do dnes večíme patně vždyť já vim.

R:

C D G E H
Až jednou postavím si dům, jdi radši bydlit k sousedům, až budeš chít strom zasadit, nech si na fůrech poradit. C D E H E H až budeš chít zplodit tyne tak to bych možná mohl dát.

C D C D G
I když jak se znám tak i na stej' pokus budem st' holičiči jméno vybíat... R:

RYSEL OSTROVI

ANEB HURÁ NA LOV ROZHLEDEN!

2021

Kulaté výročí ostrožských turistů

60

V jarních měsících roku 2022 se rozběhnou oslavy kulatého výročí organizované turistiky v Uherském Ostrohu. **Dne 11. března 1962 se konala ustanovující schůze turistického oddílu při TJ Tatran Ostroh, které se zúčastnilo 60 zájemců o turistiku.**

Zakládajícími členy oddílu a jeho prvními vedoucími se stali pánové Ludvík Laga a Vladimír Příleský. Vedle tradičních sportovních oddílů jako byl fotbal a hokej se v našem městě objevila nová sportovní aktivita, která nabídla dětem i dospělým hlavně pobyt v přírodě. O správnosti jejich rozhodnutí svědčí velký zájem o pořádané akce od samého začátku, hlavně ze strany žáků místní školy.

Prvními akcemi byly výlety pěšky a na kole do blízkého okolí – sv. Antoníněk, Suchov, Chříby, Bílé Karpaty – a postupně se přidávaly náročnější túry do hor – Tatry Vysoké i Nízké, Malá i Velká Fatra, Jeseníky a většina ostatních pohoří tehdejšího Československa.

S rozvojem turistiky v celé republice pak přibýly několikadenní akce pěšky, na kolech, lodích a na běžkách. A když už byla republika malá, tak se turisté vydali i do zahraničí do rakouských Alp, bulharské Rily a Pirinu, polských Tater.

O dobrých výsledcích činnosti oddílu svědčí neutuchající zájem o turistiku. Rodiče přivedli do oddílu své děti, později svá vnoučata, a dokonce i pravnoučata.

V roce 1983 se k oddílu turistiky připojil pan učitel Josef Hrachovský, který pokračoval v činnosti s dětmi z místní

základní školy. Pod jeho vedením vznikl turistický oddíl mládeže, který koexistuje s odborem KČT dodnes. I nadále se akce dospělých přirozeně prolínaly a dodnes prolínají s akcemi dětí.

Celý rok 2022 si toto výročí ostrožské turistiky budeme připomínat. Byl vydán kalendář s fotografiemi z činnosti oddílů, v březnu bude výstava fotografií na panelech v prostorách ostrožského zámku.

Letos také vyjde kniha o historii i současnosti oddílů. Budeme se spolu setká-

vat a nebudeme jen vzpomínat, ale hlavně plánovat a realizovat další turistické výpravy.

Dnešní turistický oddíl KČT řídí výbor s předsedou Milanem Strachotou a TOM má vedoucího Ludka Hrachovského.

Přejme si do dalších let hodně spokojených účastníků na všech akcích oddílů.

Sportu zdar a turistice zvlášť.

*Luděk Hrachovský,
TOM Trampí,
Uherský Ostroh*

Osm let se Světluškou

S vykročením do nového roku obvykle přichází i ohlédnutí za tím starým. Tomíci na sebe při zkoumavé sondě do uplynulého roku 2021 mohou být po zásluze pyšní. Minimálně co se týče Světlušky, projektu Nadačního fondu Českého rozhlasu, který dlouhodobě pomáhá lidem s těžkým zrakovým postižením. Právě tomíky bylo totiž letos možné vidět na většině klíčových akcích Světlušky.

Ke Světlušce se tomíci připojili v roce 2014, kdy se oficiálně poprvé zúčastnili sbírkových dnů se čtrnácti oddíly. Tomíci se Světluškou poctivě svítí i letos. Letošních, historicky posledních Sbírkových dnů Světlušky se účastnilo celkem 276 tomíků-dobrovolníků.

Za ta léta zažily malé i velké světlušky mnohé. Měly uchozené nožky (např. v oddíle Veverk z Brandýsa v roce 2018 naměřili, že za den ušli 21 km). Jednou jim bylo horko, podruhé zase chladno a měly promoklá křídélka. Někdy se setkaly s neochotou kolemjdoucích, skupinku z TOM KADAO dokonce jeden rok označili za „gang, který okrádá důchodce“. Byl to ale našťást jen vtípek v novinách. Častěji se k nim lidé sami hlásili a již z dálky vytahovali peněženky. Se světluškami se během těch osmi

let také párkrát zpívalo, to když například Jája Póčová z TOM Oftalmo vzala do ruky kytaru.

Pomocné ruce (i nohy) tomíků ale letos nechyběly ani na dalším významném světlušším projektu – Nočních bězích pro Světlušku. Dobrovolníci se otáčeli v Ostravě, kde má poslední dva roky na starost celé technické zajištění trasy parta okolo Stanislava Praise. V Olomouci pomáhali se značením trasy, v Brně navíc i při registraci na startu a v Rosicích zase se zdravotnickým zajištěním.

Další oddílové akce pro Světlušku

Činorodost tomíků nezná mezí, a tak došlo v průběhu let i na pořádání vlastních akcí na pomoc Světlušce. V roce 2015 zorganizoval TOM Chippewa speciální den s názvem Světluška svítí v týpí. Tehdy členové oddílu postavili v centru České Lípy indiánské týpí a pro návštěvníky přichystali různé aktivity. Zájemci si mohli se zavázanými očima zkusit namalovat obrázek, pohmatu poznávat tvary a rozeznávat vůně. V roce 2019 se tomíci vrhli na první vlastní běh, a sice Běh pro Světlušku ve Svitavách. Tenkrát TOM Zálesáci ve spolupráci s městem zorganizoval noční běh kolem rybníku Rosnička paralelně s festivalem FunTOM. Na startovní čáru se tehdy postavilo 600

běžců, kterým se podařilo vybrat bezmála 75 tisíc korun. Se sportem se nezahálelo ani letos. V září se v Opavě vůbec poprvé uskutečnil Večerní běh pro Světlušku. Pořadatelé z TOM KADAO připravili v Městských sadech nabitý program. Díky spolupráci se Základní školou pro zrakově postižené a žáky s vadami řeči Havlíčkova bylo možné seznámit se s aktivitami přibližujícími život nevidomých. Z opavské běžecké premiéry putovalo na světluščí konto rovných 127 305 Kč!

Nový koncept – uspořádejte vlastní benefiční akci

Jak již bylo avizováno, světlušky už v roce 2022 nebudou svítit v ulicích v rámci Sbírkových dnů a o to více jim udělá radost vlastní iniciativa a samostatně zorganizovaný podpůrný projekt.

Jakou benefiční akci byste tedy mohli zorganizovat? Nemusí to být nutně jen noční běh. Určitě se věnujete v oddíle něčemu, co zaujme veřejnost. Může to být střelení z luku, lasování, uzlování, lanové překážky, orienták, chození na boso, otužování, bubnování nebo i jen zpívání a hraní na nástroje. Je toho mnoho, co tomíci umí! Možná máte k dispozici pramici nebo kanoe. To všechno může být lákadlem na vaši akci. Zvlášť když to zkusíte se zavázanými očima nebo potmě. Dále se můžete inspirovat už vyzkoušenými nápady jiných organizací a měst. Divadlo pro děti hráli ve

Starém Jičíně, ve Veselí zářil lampionový průvod a v Brně uspořádali například charitativní *nordic walking sešlost*.

Světlušky rády pomohou s koordinací vymyšleného projektu. Poskytnou propagační materiály, zapůjčí nafukovací oblouk, bannery, upomínkové předměty a další. Nasměrují vás na organizace pracující s lidmi se zrakovým postižením v okolí, s nimiž budete moci případně vymýšlet společné aktivity. Organizování benefiční akce vás naučí novým dovednostem, stmelí a určitě bude i prostor pro sdílení milých zážitků. Zároveň ukáže dárcům, že si jejich daru vážíte, protože vám jejich zájem stojí za energii a čas.

Nechcete organizovat vlastní akci?

Světluška tomíky uvítá i jako dobrovolníky na Nočních bězích, v Kavárně POMĚ, koncertě Světlo pro Světlušku a dalších pořádaných akcích. Variantou může být i to, že na vaši tradiční akci (například turistický pochod, Pohádkový les, oddílové promítání pro rodiče a kamarády a další), kamkoli viditelně umístíte pokladničku. Tu vám ráda Světluška poskytne a účastníci do ní budou moci přispět drobnou částkou.

Veškeré podrobnosti o pořádání vlastních benefičních akcí a dalším dobrovolnictví včetně přihlašovacího formuláře najdete na www.svitis.cz. V případě zájmu o

uspořádání vlastní akce dejte vědět i Anežce Klabanové, která spoluprací se Světluškou koordinuje v rámci Asociace TOM (anezka@a-tom.cz).

Zapojte se s vaším oddílem do pomoci pro zrakově postižené v příštím roce i vy! Děkujeme, že jste v tom už tolik let s námi!

Karolína Žampachová,
Nadační fond Českého rozhlasu,
Anežka Klabanová, Asociace TOM

K A M E N K A

Byla to doba velkého hledání. Kolem roku 2000 si vedoucí oddílů z Ostravska moc přáli základnu v našem kraji. Nejblíže chalupou bylo Kusalíno - a tam je to od nás přeci jen trochu z ruky. Rozhodli jsme sítě mezi vedoucími a známými, ale nic v nich neuvízlo. Jen si vzpomínám, že kamarád třeba nabízel chalupu uprostřed vesnice, ale když jsme se tam přijeli podívat, byly to jen čtyři stěny, zhroutený strop a střecha po požáru.

Pavel Vaňásek byl tehdy v Asociaci TOM ČR nový vedoucí a když přišel s tipem na chalupu u Vítkova, tak jsme byli skeptičtí, protože taky byla uprostřed vesnice a my jsme si představovali něco většího na samotě v lese. Pavel dotáhl jednání o prodeji do úspěšného konce a začala přestavba na turistickou základnu - z obývací a ložnice bývalé chalupy vznikla současná jídelna a ze stáje umývárny a WC. Ostatně Pavlovy fotky dvacet roků staré a ty dnešní hovoří za vše, ne?

Po letech, které si vyžádaly stovky, či spíše tisíce brigádnických hodin nejen Pavla Vaňásky a jeho oddílů Šlápůt Vítkov a za milióny korun z dotací MŠMT vznikla parádní základna. Pavel ji s láskou stále udržuje a vylepšuje. A je mezi oddíly Moravskoslezského kraje velice oblíbená, o čemž svědčí vysoká obsazenost této asociační základny.

Ale nemějte obavy, zarezervujte si pobyt a přijďte. Kolem chalupy je rozsáhlá zahrada na hry nebo na postavení stanů, a rozlehlý les na bojovky je na všech stranách kolem Kamenky ve vzdálenosti do jednoho kilometru.

*Mojmír Nováček,
Moravskoslezský krajanek*

I přes termínově nabitý podzim oddíl TOM KADAO zvedl nabídku brigády na Polaně. Mám ten oddíl rád – jsou skvělí a zároveň obyčejní. Prostě parta, která si na nic nehraje a umí si užít života a přitom i druhým udělat radost. Jsou tradičními brigádníky na Kusalínu a nyní i na Polaně. I když přijeli bez Toma Weichta (toho času v karanténě i se svým synem Adamem), byli opět „o rozměr lepší“.

Jezus s Marcelem, přirození šéfové brigády, zajistili, aby všechny naplánované

práce proběhly *na jedničku*. Jezus oběť dovezl štípačku na dřevo, elektrická kolečka a celou flotilu motorových pil a bravurně vládl veškerou technikou, Marcel zajistil kromě své řemeslné dovednosti i skvělé jídlo. Ostatní svou šikovností a pracovitostí vůbec nezaostávali. Celkem 12 akčních brigádníků.

Stihli pokácet a zpracovat velkou suchou třešň, vyměnit uhnílý schod k malé chatě, kompletně uklidit prostor pro dřevo za kamennou chatou, naplnit dřevník, uklidit ve všech chalupách i ve skladu

materiálu v podkroví. Dále spálit veškerý binec, odvézt odpadky, vyčistit ohniště, okapy od listů, opravit okapy, upevnit kryt bojleru, vyrobit lavičky k ohni. A jako bonus se povedlo spojenými silami shodit zaklíněný uhnílý velký smrk v našem lese a zpracovat jej na palivové dřevo.

Polana moc tomíkům z oddílu KADAO za obětavou pomoc děkuje!

Brigáda na Kusalínu

Jelikož nikdo z našeho spolku nereagoval na výzvu pomoci s pálením dvou hromad náletů, které na jarní brigádě „vytvořil“ TOM Kadao Opava, poprali se s tím vsetínští TOM Skorci v rámci tradičního setkání nejstarších členů vsetínských tomíků 5.-7. 11. 2021. Dovolil bych si nyní citovat slova jednoho ze zakladatelů vsetínských tomíků Pavla Drábka (Dazula):

„S touhle partou jsem zažil podstatnou část svého oddílového dětství a mládí, kdy jsem byl formován. S některými se setkávám častěji, s jinými méně, ale s každým vždycky moc rád. Pojí nás přátelství trvající několik desítek let, sdílené průšvihy z pubertálních dob, společné objevování světa dospělých, známe snad stovku stejných písní, které jsme poslouchali a taky společně zpívali u petrolejek v chatách, či u venkovních ohňů ... Je to ten typ lidí, kterých není v mém životě dost, netuším, zda někdy budu muset za temné noci zaklepat právě u jejich dveří, s minimální obavou, že mne zradí.“

Na večeri k Hňupovi (restaurace pod Kusalínem) dorazil Jura, Lešek, Sergej, Kady, Lubor se svými dětmi a já. Jídlo bylo velmi chutné, toalety čisté, obsluha profesionální, restaurace mimo nás téměř prázdná a setkání „Tuláků“ velmi příjemné. Tradiční „chodníčkovu“ jsme si dali ve 21:52. Za nezištnou pomoc Kusalínu Skorcům i Kadau, jako již mnohokrát, děkuje.

Jirka Homolka-správce

týpí jako domov

Indiáni věřili, že jako hlavní zdroj léčebné síly v initipi slouží čtyři síly „Stvoření“, přicházející ze čtyř světových stran a symbolizující emocionální, duchovní, fyzickou a duševní dynamiku zážitku při initi. Čtyři energie, čtyři síly, čtyři živly jsou podle Indiánů věčné a nekonečné a slouží k tomu, aby formovaly a ovlivňovaly vše ostatní. V jazyce indiánského kmene Siouxů „initipi“ je název samotné stavby a „initi“ je obřad ve stavbě prováděný. Výraz „inipi“ pak bývá používán v obou významech.

Jak jsem poznal obřad initi –

– indiánskou parní lázeň

Musím přiznat, že moje první pocity byly stísněné. Seděl jsem na studené tkanině ve vlhké kopuli uprostřed tmy. To vše ale během několika sekund zmizelo, když uprostřed konstrukce ve vyhloubené jámě o velikosti velkého táborového kotlíku začaly zářit rozžhavené kameny.

Příprava kamenů a stavba indiánské potní chýše pod vedením zkušeného obřadníka zabrala tři hodiny. Ideální tvar chýše z šestnácti prutů je jakýsi knedlík, aby pára, zůstala co nejnižší u země.

Obřadník pečlivě vybral přibližně stejně velké kameny. Říká se jim dědečkové. Ty jsme umístili na dřevěný rošt vznikajícího ohniště a po nanošení dostatečného množství dřeva obřadník ohniště zapálil čistým způsobem, pomocí tření dřev. Stavbu initipi jsme pod vedením obřadníka orientovali podle světových stran, vchod byl umístěn na východ.

Obřadník také dohlédl na to, aby při přikrývání initipi nikde nezůstala ani sebemenší skulinka a uvnitř byla dokonale tma, k čemuž do značné míry přispělo i to, že jsme se stavbou začali odpoledne, aby vše bylo nachystané se západem slunce. Před vchodem do initipi vznikl z nakopané hlíny malý kopeček - oltář. V indiánském náboženství oltář symbolizuje Otce Nebe (Velkého Ducha). Jáma uvnitř

je Matkou Zemí. Pára, která stoupá z dědečků kamenů, je jejím dechem. Cestička, která spojuje oltář a jámu, je symbolickým znázorněním spojení Nebe se Zemí. Tato cestička se nikdy nepřekračuje, protože to údajně přináší smůlu (to tvrdí woodcrafteri) a přerušuje spojení mezi Nebem a Zemí (to zas tvrdí Indiáni). Indiánský šaman by samozřejmě ještě před začátkem hloubení jámy nabídl zemi tabák a omluvil by se, že poškodí její povrch.

Kameny umístěné do jámy (někdy nazývané iniwaspé) zářily do tmy, my seděli v kruhu oddělení od okolního světa stavbou initipi. Sedím ve tmě a zády se dotýkám prutů. Cítím se naprosto klidný. Země pode mnou zatím ještě trochu studí. Vidím jen jiskřičky běžící po žhavých kamenech a cítím se odpojený od zbytku světa, jako by strážce ohně hlídající před initipi byl snad tisíce mil daleko. Zároveň vnímám obrovskou sounáležitost s ostatními přítomnými.

Pauzu zklidnění přerušil obřadník, který seděl naproti vchodu, přivítal nás a poděkoval všem, kdo se na stavbě initipi a přípravě kamenů podíleli. Obrátil se na nás s výzvou, zda si někdo chce na kameny sáhnout. Pak obvykle následuje krátký úvod a kameny jsou polity vodou. Účastníci obřadu pijí, aby doplnili ztrátu tekutin a také aby se pročistili. Při polévání se uvolňuje pára a stoupá vzhůru. Je-li páry

na nás příliš mnoho, křičíme: „Hija, pilamaja“ (ne, děkuji), v opačném případě „Ho, pilamaja“ (ano, děkuji).

Co se uvnitř dělo dál, zůstane skryto, jelikož vše, co je v initi vysloveno a prožito, zůstává uvnitř. Někdy se jen vypráví, jindy je to více o přemýšlení, meditování, rozjímání, občas někdo pronese nahlas, co považuje v tu chvíli za důležité. Jindy se zpívá či jen mručí, Indiáni také často většinou zpívají zvláštní písně initi, z nichž většina je starodávná a dědí se po staletí.

Každý, kdo chce, může odejít bez jakéhokoliv zesměšnění. K tomu slouží prosté zvolání: „Mitakuye oyasin!“ (všichni moji příbuzní, nebo také všichni jsme příbuzní). Nikdo by v sauně neměl přemáhat své síly a dokazovat sobě a ostatním, že je nejsilnější, nejtvrďší, že nejvíc vydrží. Každý člověk má jinou mez únosnosti, závislou často na momentálním fyzickém či psychickém stavu, a proto ten, pro koho je lázeň příliš horká nebo silná, může s půvabem a úctou odejít. Kdo však jednou odejde, již se v žádném případě nevrací.

Po opuštění initipi se zchladíme ve vodě. Pak se osušíme, usadíme kolem ohně a přemýšlíme o svých zážitcích. Nad hlavou září hvězdy. Není mnoho jiných tak intenzivních prožitků...S modrou oblohou

Martin Pejša-Medvěď

Zdroje: Stavba initipi, indiánské potní chýše [online]. [cit. 2021-12-31]. Dostupné z: <http://www.shaman.cz/indiani/initipi-potni-chyse.htm>

Mikešovo nožobraní

...řízný a vostrý občasník o nožích určený všem nožomilům

Mikov „stovka“

Již mnohokrát jsem zaslechl povzdech „Já bych tomu našemu Lojzíkovi koupil švýcarák, nějaký malý, ale s pojistkou a ten se asi nevyrábí“. Představím vám řadu nožů Evolution S a tím zboříme jeden nepravdivý mýtus. Ještě za existence firmy Wenger byla vyráběna řada zavíracích nožů s pojistkou hlavní čepěle. Firma Victorinox po převzetí Wengeru tuto řadu naštěstí s malými změnami převzala.

Typ Evolution S101 výbavou připomíná asi nejznámější Victorinox Spartan, respektive jeho menší verzi Tourist. Má velkou a malou čepel, otvírák na láhve, otvírák na konzervy, šídlo, vývrtku, pinzetu a párátko. Hlavní jištěná čepel má hrot ve středu šířky, malá čepelka má hrot snížený, tzv. bowie. Otvírák korunkových uzávěrů je tradičně kombinovaný s plochým šroubovákem a má drážku na odstranění izolace z elektrikářských drátů.

Otvírák na konzervy je u Wengerů podobný jako třeba u Mikováků, tedy při otvírání táhneme směrem k sobě. Vývrtku asi popisovat nemusím, šídlo je opět podobné jako u Mikovů s tupými hranami. Párátko a pinzety se ukrývají ve střenkách, na rozdíl od Victorinoxů z vnitřní strany. Při zavírání hlavní čepěle je třeba vyvinout poměrně velký tlak na páčku jištění mechanismu, který spolehlivě zabraňuje náhodnému zavření čepěle při práci. Střenky jsou plastové, ergonomicky tvarované. Při práci o páčce víte díky tomu, že lehce tlačí do ukazováku, ne však tolik, že by to výrazněji vadilo. Je to nožík spíše typu svačinový, než dělník.

Následník tohoto typu již značený Victorinox má malou čepelku buď s bowie

špičkou, nebo se středovým hrotem. Otvírák konzerv je již typický pro Victorinox a místo bodce je standardní šídlo s dírkou, ostrou hranou s drážkou a jedovatě špičatou špičkou. Párátko a pinzeta jsou opět klasika s přístupem z vnější strany střenek. Střenky obou výrobců jsou ve dvou variantách: plastové červené u základní řady a plastové červené s černými, protiskluznými segmenty u řady Evogrip. Jištěné jsou jen nože mající v názvu velké písmeno S, je tedy dobré si to při případném objednávání v nějakém e-shopu uvědomit. Nože s pojistkou jsou také výrazně dražší, než jejich nejištěné verze.

Cena: 1059 Kč u obchodního zástupce Victorinox pro ČR, cena Wengeru se určitě přesněji nedá z důvodu ukončené výroby.

Jiří Lukeš-Mikeš

Míry a váhy:

Zavřený nůž:	85 mm
Otevřený nůž:	148 mm
Hmotnost:	54 g

Eurorando v Sedmihradsku

První Eurorando ve Štrasburku bylo ve znamení evropských dálkových cest, druhé na jihu Čech připomínalo turistickou mládež, třetí v Andalusii vodu a čtvrté ve Skanii energii. Po pětadvaceti letech od prvního proběhlo na přelomu září a října páté Eurorando v Rumunsku. Mottem bylo přátelství.

Sedmihradsko neboli Transylvánie je historická země na pomezí střední a východní Evropy. Ve středověku bylo součástí Uherska, nejčastěji jako samosprávné knížectví, které od třináctého století ovládali němečtí rytíři, chránící Říši před nájezdy Kumánů a později Turků. Sedmihradští Sasové zde zakládali města a opevněné vesnice, rozvíjeli zemědělství a udržovali křesťanskou víru. Nejvýznamnějšími městy Transylvánie jsou Brašov a Sibiu. Ta se na přelomu září a října 2021 stala centrem pátého Euroranda.

Účast na Eurorandu byla bohužel silně ovlivněna covidem. Zatímco před pěti lety do Švédska vypravil Klub českých turistů dva autobusy a mnoho turistů cestovalo individuálně, do Sibiu odjel jediný autobus, zaplněný jen z poloviny českými a slovenskými turisty. Vedoucí akce a skvělým organizátorem byl Mojmír Nováček.

V neděli 26.9. ráno jsme vystoupili po celonoční jízdě z autobusu a jak japonští turisté zírali a fotili vše ve starobylém městě Sibiu. Všichni také pochopitelně vyhledali bankomaty. A tak jsme se seznámili s rumunskými bankovkami. Na nejmenší z nich v hodnotě 1 leu je hořec.

Bankovky jsou plastové, téměř nezničitelné, takže v Rumunsku se téměř nepoužívají mince, přestože 1 leu je jen o něco více než 5 Kč. Večer jsme se přesunuli do hotelu du Sura Mare, asi 10 km od Sibiu, který se stal naší základnou. Na pondělí byla původně plánovaná prohlídka města

a skanzenu, ale protože předpověď slibovala změnu počasí, změnili i pořadatelé ze Sedmihradského karpatského turistického spolku náš program.

Jeli jsme do hor, město a celý skanzen absolvujeme ve středu v dešti. Vyjeli jsme severní částí známé Fagarašské silnice k jezeru Bălea. Historii fagarašské silnice jsme si mohli připomenout na streamu badatele.net (Největší div Rumunska: Peklo jménem Fagaraš), ale nejvíce nám o ní vyprávěl náš průvodce Bogdan Muntean.

První z těchto tras vedla na vrcholky Fagaraše v okolí jezera Bălea. Během polodenního výletu jsme téměř třikrát vystoupali do 2400 metrů (třetí vrchol hřebenevky měl totiž jen 2399 m), potkali španělské účastníky Euroranda a z výšky si prohlédli oblíbená víkendová místa místních. Podle Bogdana jsou totiž Rumuni velcí milovníci hor, ale hory nejraději pozorují z kempovacích míst, na která mohou dojet autem. Na parkovišti u jezera bývají o víkendech velké pikniky, kde se Rumuni během grilování a poslechu hudby baví pozorováním Čechů, Slováků, Poláků, Němců a Francouzů, kteří na rozdíl od místních vyhledávají hřebenové cesty a přechody hor. Po absolvování trasy jsme si zasloužili občerstvení.

Přejeli jsme do vesnice Cârța, kde pro nás na statku připravili pozdní oběd na dvorku. Pro místní to není nic mimořádného. Rumuni jsou družní a vláda podporuje venkovské minipodnikání. Měšťtí oby-

Z ČINNOSTI Klubu českých turistů

vatelé navštěvují venkov a venkovští pro ně připravují takové občerstvení běžně. V nabídce je pravá domácí kuchyně, klobásky a uzené jako předkrm, čerstvá zelenina, zelný závitek nebo pečené vepřové s kukuřičným „bochánkem“ zvaným mămăligă.

Každý si bere, co mu chutná, majitel statku nabízí mladé víno a nevystavují se žádné účty elektronické evidence tržeb, protože toto venkovské podnikání je osvobozeno od daní. A aby nám slehlo, po dobrém obědě navštívíme ještě opevněný klášter z dvanáctého století.

Druhý den jsme navštívili nižší hory, prošli jsme si delší túru, na které prý hrozilo setkání s medvědy. Medvědi totiž na podzim chodí sbírat šípky. Když jsme z údolí těsně pod námi uslyšeli mohutný štěkot psů, Bogdan nás varoval, že je možné, že psi narazili na medvěda a máme si dávat pozor a držet se pohromadě.

Po čtrnácti kilometrech zvlněnou krajinou jsme dorazili na předměstí Sibiu, kde jsme navštívili německý protestantský kostel a vyslechli si varhanní koncert. A závěr dne byl opět kulinářský zážitek, tříchodový pozdní oběd s tradičními rumunskými pokrmy.

V obdobném duchu se odvíjely i další dny, každý den obvykle tři různé aktivity. Například výlet na hrad Bran, údajné sídlo literárního Dráculy, ale ve skutečnosti mnohem později letní sídlo poslední rumunské královny Marie, byl spojen s návštěvou Brašova. Tam jsme si mohli prohlédnout město, zjistit, proč má v erbu korunu s kořeny i nápis s názvem města na protějším svahu ale také navštívit Černý kostel, kde se nám průvodce Bogdan ukázal jako chrámový zpěvák.

Během Euroranda jsme navštívili největší rumunský skansen, první elektrárnu, která měla stroje z Brna, ortodoxní kostel v Sibiu, který měl od začátku elektrické osvětlení a ústřední topení a jehož největším donátorem byl císař František Josef, ale také včelaře, co vozí včelky za prací po celém Rumunsku, ovčáka, jehož psi se den před naší návštěvou porvali s vlky, ale jednu ovečku nezachránili, opevněnou čapí vesnici, kam do kostela chodily napřed ženy a až po nich muži.

Protože účastníků bylo málo, měli jsme možnost se sejít v největší restauraci v Sibiu, kde proběhl společenský program s výpravami ze Španělska, Německa a Francie a s delegáty organizátorské společnosti ERA (European Ramblers' Association).

Čestným hostem byl bývalý prezident ERA, autor myšlenky setkávání turistů z celé Evropy na akcích Eurorando a emeritní předseda Klubu českých turistů, **Jan Havelka**.

Zážiteků byla spousta, a to jsme stejně neviděli všechno, co pořadatelé připravili. Celkem jsme si mohli vybrat z patnácti turistických a pěti kulturních tras. Covid značně poškodil plány pořadatelů a omezil počet účastníků, proto bylo rozhodnuto: Eurorando v Transylvánii bude nadvakrát. Stejně zážitky mohou mít i další turisté, protože Eurorando se bude opakovat ve dnech 11. – 18. září 2022.

A motto přátelství? To platilo naplno. Když jsme se dohodli, že se my, účastníci Euroranda 2021 z Česka a Slovenska sejdem na Posledním puchýři v Brně, mile nás překvapil náš průvodce Bogdan. V listopadu za námi přijel do Brna a absolvoval turistickou i společenskou část programu Posledního puchýře.

Petr Teringl

V pátek jsme přijeli do Vrtule, kde jsme byli po celý víkend ubytovaní. Youry pro nás připravil pokladovou hru. V krtčím bludišti jsme hledali slova do tajenky, která nám dala indicie, kde hledat tři klíče k trezoru. V něm byl ukryt materiál na sobotní tvoření.

Až do nočních hodin jsme prolézali krtkovým bludištěm, duhovou věží, skládali kostky a hlavolamy, hráli deskové hry. V sobotu nás Youry odvedl na místo tvoření, kde nás čekala Jitka. Rozdělili jsme se na dvě skupiny. Jedna malovala trička a tašky a druhá dělala návrhy na linoryt. Postupně jsme ve sklepení absolvovali i únikovou hru.

Odpoledne jsme se přesunuli k Jitce do ateliéru, kde jsme tiskli linoryt. Večer jsme se vrátili zpět do Vrtule, kde jsme hráli ještě nevyzkoušené hry, bavili se ve fotokoutku a malovali keramické hrnky a misky. V pozdních nočních hodinách jsme ulehli do největší postele v České republice.

V neděli dopoledne jsme se rozloučili s Vrtulí a vlakem uháněli zpět na Hanou. Tento víkend byl úžasný. Děkujeme Jitce a Yourymu, kteří se nám věnovali celý víkend.

Soňa Rokytová,
TOM Tuři, Olomouc

Tříkrálová Okoř

Na Tříkrálovou Okoř se vždy těšíme. Je to takové každoroční svižné vykročení do nového roku. Na tříkrálovém pochodu se potkáme s kamarády a známými, které jsme třeba rok neviděli, a ověříme si, jestli je o nejstarší turistický podnik široko daleko stále zájem. Náš pochod slavil letos pěkné 54. narozeniny!

8. ledna 2022 tomu bylo jinak. Jindra Zoufalá z řad roztockých tomíků vše obvolala, napekla, kroje králek poopravila. My ostatní, asi třicítka pomocníků na startu, při značení trasy tam, kde nevede turistická značka, v zámku či v Čičovicích u kaple, kde tradičně prodáváme pro ušvané pochodníky sváro a klobásku, jsme také stanuli na značkách...

Klaplo to letos pěkně. Pět stovek pochodníků se vydalo z Veleslavína od staré školy směr Okoř. Na start přišli tradiční dálkoplazové, co Okoř absolvovali už snad čtyřicetkrát, rodiče s dětmi, sportovní tatínek s půlroční mrňavkou připoutanou na hrudi, parta veselých žen, roztocký občan Z.H. se zlatou korunou, hodnou ženou, vnučkou a synem, veselý chlapík s rumem...

To vše sledoval a natáčel reportér Českého rozhlasu Region a jistě přebírala rádia celé Visegrádské čtyřky. Ti všichni cestou viděli krásně opravenou Juliánu, pomníček dávného mordu-dcerovraždy na rozcestí u Horoměřic, v Okoři byli nadšeni ze skvělého sokolníka a z otevřeného hradu. Tamnímu panu starostovi děkujeme, rádi a každoročně.

Část pochodníků pak odjela domů po vlastní ose, část využila námi připravené autobusy. V roztockém cíli, totiž v zámku, čekali malí a mladí tomíci v hábitech třech králů. Ano, byl tam i ten černý vzadu, ale občas vystoupil i dopředu, aby to bylo korektní. Účastníci i pořadatelé měli myslím dobrý pocit. Počasí nám přálo, hlavně dopoledne, kdy i vysvitlo slunko. Bahno se dalo přežít.

Tříkrálové vyšlápnutí podpořilo naše město Roztoky, díky za příjemný zámecký azyl patří paní ředitelce Zitě Suchánkové, darem nám přispělo vinařství Ludwig. Díky všem. A v lednu 2023 vzhůru na Okoř po pětapadesáté!

Tomáš Novotný

Co bylo v říjnu, listopadu, prosinci roku 2021 a kusu ledna 2022

❑ Tisíce tomíků si lámaly hlavu nad soutěží, kterou pustili do světa měsíc před spolkovými narozeninami Anežka Klabanová a Tomáš Novotný. Všichni se chtěli potápat, vyhrát let balonem, lístky do divadla nebo skvělé originální tričko.

❑ Ve Stříbrných Horách se péčí pana správce polepšil komín.

❑ Ve Valmezu zvítězil v internetovém hlasování organizovaném městem na plné čáře projekt Vrtulí kuličkodráhy.

❑ Vsetínští a opavští tomíci pilně zvelebovali Kusalíno a Polanu a správce Jiří Homolka je za to nepřestajně a oprávněně velebil. Tomíci z Pacova zase tradičně vyrazili na pořešinské galeje.

❑ Milan Blšák, tomík-fotograf, pozval do svého ateliéru dvacítku milých malých mladých tváří a zvětnil je grátis pro reklamní a jiné bohumilé účely našeho spolku. Děkujeme!

❑ Zemřel hodný člověk, dlouholetý správce základny Dobrá Voda. Miloslav Vaňoušek, který odešel ve věku 76 roků, nám bude chybět.

❑ Tomek Hurt a Tomáš Novotný navštívili dva zájemce o pořádání letní táborové školy, totiž partu kolem Petra Šlapanského a Franty Serbuse a také oddíl Medvědí stopa zastoupený Petrem Němčíkem a rádi konstatovali, že budoucnost moravské TŠ je zajištěna.

❑ Maruška Bařinová, dlouholetá vedoucí frýdlantských Divočáků, oslavila v dobré kondici neuvěřitelných 87 let dobrého života a krátce po narozeninách a mnohých blahopřáních ze všech stran zapla své jubileum s dnešní šéfovou oddílu Pavlou Skotnicovou a náčelníkem spolku.

❑ Youry vyrobil skvělé garnýže do základny ve Frýdlantu nad Ostravicí.

❑ Na ústředí se scházely náměty na ocenění Stříbrným hořcem v nebyvalém množství.

❑ Brněnský oddíl Racek a taky tomíci z Otrokovic poslali na ústředí dárky a sladkosti, za což jim děkujeme, stejně jako všem, kdo poslali svá skvělá a milá pf.

❑ České ani moravské novináře tradičně nezajímá sněm tomíků, stejně jako je většinou nezajímá běžná, kontinuální, dobrovolnická a pro ně vlastně hrozně nudná činnost stovek podobných spolků, jako jsme my. Výjimkám z novinářského cechu budiž čest.

❑ Oddělení protokolu ministra školství napsalo tomíkům, že jsou vítáni v Karmelitské. Bylo jasné, že některé z nás čeká prima výprava!

❑ Stejně oddělení šéfky sněmovny se ani nebtěžovalo na naši podobnou zdvořilou prosbu zareagovat.

❑ Ve sněhu a za mrazu běhali turistictví závodníci pohár Plzeňského kraje a je milé, že si pro své listopadové závodění vybrali novou základnu tomíků, totiž Rožmberk.

❑ Naštvaný starosta městečka Rožmberk vyčiniš šéfovi spolku za řádění mladého pitomečka z řad tamních ubytovaných. Pitomeček slavil narozeniny, opil se a radostně rozkopl dveře autobusové zastávky. Vše zachytila kamera. Ke cti pitomečkovy šéfové je třeba přičinit, že slíbila škodu uhradit. Dodejme, že hříšník nebyl z řad tomíků a že každému bylo jednou dvacet, že...

❑ Pan Víšek, správce broumovské základny, se chutě pustil do organizování výměny shnilé podlahy v jedné z chatek.

❑ Do centra Prahy vyrazily mladé reportérky Denisa a Eliška (obě sedmnáct, obě tomíčky), aby s Chroštího kamerou zjistily, jak zná veřejnost tomíky. Co myslíte, zná? Budete překvapeni, kdo ano a kdo ne. Natáčení bylo součástí připravovaného sněmovního filmu o tomících, takže se těšte v lednu, v březnu, dubnu nebo květnu, to podle toho, kdy bude sněm.

❑ Novým správcem základny v Dobré Vodě se stal Václav Čech, kterého jsme našli díky inzerátu v regionálním tisku.

❑ Václav Holý z Pěšinek i z Ostřížů z Hradce Králové napsal do Roztok, aby ústředí pořídilo lahev s potiskem coby vánoční dárek. Ústředí, uvyklé po úspěchu se smaltovaným hrnkem Václava na slovo poslouchat, učinilo tak i tentokrát a pochvalné ohlasy dokazují, že dobře učinilo.

❑ Kubík Šejtka, nadšený výletník a tomík z Prahy, si posunul čepici zatraceně hluboko do čela.

❑ Ústředí vypravilo do světa Alberta, táborovou hru a barokní detektivku v jednom.

❑ V Kralupech se sešla rada závodů, dílem prezenčně a dílem distančně, a přivítala mezi sebou šéfy klubu a asociace.

❑ Jindra Zoufalá nazdobila překrásně několik asociálních chalup.

❑ Poutníci z Prahy doporučili všem, ale fakt všem, aby navštívili Imaginárium v Holešovické tržnici. Proč? To si přečtěte na jejich www či fb.

❑ Turistické závody se staly součástí prestižního projektu Česko sportuje a Hanka Mocnáková garantkou tohoto podniku.

❑ Kolem republiky se začal stahovat bludný kruh omikronu, který jedny děsil moc a druhé ještě více a spolkové vedení si lámalo hlavy nad tím, zda a jak zorganizovat sněm plánovaný na 22. leden letošního roku.

❑ Po pěti letech ve službách tomíků se ekonom Martin Bareš rozhodl přijmout novou výzvu a na jeho místo se od časného předjaří odvážně chystá Václava Hrabáková.

❑ Vedení tomíků se důkladně probralo všemi návrhy na udělení Řádu Stříbrného hořce. Většinu vyhovělo a rozhodlo též, aby někteří členové naší asociace byli nominováni na Cenu ministra školství.

❑ Náčelnictvo tomíků se v opakovaných onlinových konferencích dlouze a nelehce, ale snad poctivě a kultivovaně dohadovalo o tom, zda výroční sněm tomíků uspořádat v původně plánovaném termínu nebo ho odsunout na dobu jarní. V době uzávěrky tohoto listu želbohu stále nebylo jasno, ale lednovému termínu svíčka plápolala velmi, velmi slabě..

❑ Parta mladých lidí z pražských Světlušek a Táborníků se spolu s náčelníkem TN a kameramanem Chroštím vydala na ministerstvo školství. Pepa, Áňa a Alena se na půlhodinku proměnili v šikovné kameramany a vyzpovídali nejen ministra Petra Gazdika, ale i státního tajemníka-vodáka Jindřicha Fryče.

❑ Mára Kuskov statečně a nepřestajně zajišťoval trika a mikiny pro sněm a než aby si **rval vlasy** nad nejistotou, zda sněm bude čili nic a jáká trika má tedy obstarat, nechal se raději ostříhat.

❑ Vyšlo najevo, že Jitka Molavcová ze Semaforu nás má ráda. Moc.

KOLOTOČ NÁPADŮ SE OPĚT ROZTÁČÍ!

Možná jste si už mysleli, že jsme Kolotoč nápadů uložili do skladu a že už se neroztáčí. A vida, jsou tu další termíny! Na začátku tohoto roku se můžete těšit na tři další tomické inspirativní videovečery. V lednu, únoru a v březnu.

Ministr školství Petr Gazdík se ve středu 12. 1. nechal vyzpovídat tomíky z pražských oddílů Světlušky a Tábourníci. Natáčel Michal Merhaut, fotil TN.

Tematické okruhy:

- 27. 1. Nesoutěživost v oddílech
- 24. 2. Zapojení starších dětí do vedení a chodu oddílu
- 24. 3. (téma je zatím otevřené)

Poslední (březnové) téma je zatím nejasné. Třeba budete mít právě vy nápad, jaké téma zvolit. V čem byste se chtěli inspirovat od ostatních? Nebo dokonce je něco, čím byste vy chtěli obohatit ostatní? Napište nám vaše nápady na kolotoc@a-tom.cz. Pokud vás napadá něco k prvním dvěma tématům, dejte nám vědět krátce ve třech větách, co můžete k danému kolotoči nabídnout.

Online setkání budou probíhat tradičně ve čtvrtek od 20:00. Kolotoč poběží znovu na platformě **Google meet** a odkaz na příslušnou videomístnost budeme zveřejňovat v pozvánkách na webu a Facebooku Asociace TOM. Na viděnou se těší

Anežka Klabanová,
Tomek Hurt,
Ondřej Šejtka

Tomík č. 121,
leden 2022

Časopis turistických oddílů mládeže.

Vydává Asociace TOM ČR
s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR

Redakce:

ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Roztoky.

Tel. 220 910 460, 220 910 314
mobil: 777 322 785

E-mail: ustredi@a-tom.cz,
www.a-tom.cz

Číslo do tisku připravili: Jiří Chour,
Tomáš Novotný,
Denisa Stanislavová, Petr Balcer,
Grafika: Jiří Chour

Foto obálka: Tomek Hurt

ostatní fotografie: oddíloví vedoucí
Příspěvky a fotografie vedoucích jsou
zveřejňovány bez nároku na honorář.

Náklad 800 výtisků.

Vydání tohoto čísla podpořil
Klub českých turistů.

**Uzávěrka příštího
čísla je již
20. března 2022.**

Setkání tomických hospodářů

Doba covidová je doba covidová, ale jestli nám toto nešťastné období něco mohlo dát, je to třeba možnost se potkávat online. Proč tedy svolávat desítky hospodářů kamsi po republice, když jsme mohli nabídnout 4 setkání „u každého doma“. Věřím, že listopadové meetingy stály za ty dvě hodinky věnovaného času.

Školení či setkání hospodářů plánujeme i v roce 2022. Zaměříme se tu na práci v ESU, tu na základy s vedením účetnictví, jindy třeba na ukázkové postupy při účtování dotací či akcí. Kdyby vás něco zajímalo, neváhejte, napište a třeba jedno ze setkání bude i na vaše téma...

Tomek Hurt,
Asociace TOM

FunTOM

SVITAVY 19. - 22. KVĚTNA 2022

Čtyřdenní festival plný zábavy, nezapomenutelných zážitků a vzdělávání. Pro všechny mladé tomíky i zkušené kmety od 16 let nahoru. Přijďte se inspirovat, setkat se s přáteli a seznámit s novými.

**ZAJÍMAVÉ
PŘEDNÁŠKY
A WORKSHOPY**

**SETKÁNÍ
S VÝZNAMNÝMI
OSOBNOSTMI
Z RŮZNÝCH
OBORŮ**

**ADRENALIN PŘI
VELKÉ FESTIVALOVÉ
HŘE**

**TRŽIŠTĚ NÁPADŮ,
KONCERT V ŠAPITÓ,
DOBRÉ SKUTKY...**

**REGISTRACE NA
WWW.FUN-TOM.CZ
JIŽ NYNÍ**

KDO CHCE ZAPALOVAT, MUSÍ HOŘET!

Buď u toho s námi! Sleduj www.fun-tom.cz

Veverk chybující Joachym

